

መርህ

ሐምሌ 2015

6ይ-ዓመት ሕታም ቁ.16

**ብሓልዮት ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን
ሰው-ራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ (ሰደግኤ) ዝዳሎ ዕላዊ ልሳን**

መርህ

ብባህርን ምስልን ንክልተ፡ ኣብ ሓደ ኣገዳሲ ኩነት ዝጣመሩ ተርእዮታት ብማዕረ ዝውክል፡ ማንታ ትርጉም ዘለዎ ኣምር ወይ ቃል'ዩ።

ካብ ድቅድቕ ጸላም፣ ካብ ዓሚቕ ባዓቲ ወይ'ውን ካብ መሪር መግዛእታዊ ኣርዑት ሓራ ንምውጻእ ዘገልግል፡ መዋጽኦ ወይ'ውን ባብ ራህዋ ክህሉ ግድን'ዩ። እዚ ባብዚ ካብ ጭንቅን ሕሰምን ዘናግፍ መስተርህ ናይ'ቲ ኣደራሶ ብምጻኑ፡ እቲ ባብ መርህ'ዩ።

ናብ'ቲ ክትበጽሖ እትብህጎ መስተርህ-ባብ፣ ጫፍ ዓወት ንምብጻሕ፡ ንጊዚያዊ ግድላት ካብ እምኒ-ዓረ ብዝተረረ ጽንዓት፣ ውፋይነትን ቅሩብነትን ምብልሓት ዝሓትት'ዩ። ምንጪ ናይ'ዚ ተኣምራታዊ ሓይሊ፡ ብንጽር ራእይን እስትራቴጂን ዝግራሕ ቅኑሶ መስመር ምዕታር ድማ የድሊ። እዚ ቅኑሶ መስመር'ዚ መንገዲ ዓወት'ዩ። ነዚ መንገዲ ዓወት ዝቕልስ ከኣ መርህ'ዩ።

መርህ ዕላዊት ልሳን ሰው-ራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰደግኤ) ኮይና፡ ከም ውድብ ንዝተበገስናሉ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ቃልስና ንምዕዋት፡ ውድባዊ ፖለቲካዊ ኣማራጺታትና እትእምት፡ መንገዲ ሓቀኛ ዓወት ብምምራሕ፡ ብመንፈስን ተልእኾን ነቲ ዝተሰመዩትሉ ዓሚቕ ትርጉምን ረዚን ዕላማን ብብቕዓት ንምፍጻም፡ ኣብ መስርዕ ጸረ-ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ኣብ ዝካየድ ህዝባዊ መኸተ፡ ናይ ቃልሲ ግቡኣ ንክተበርክት ዝተሰለፈት፡ ዳግም መርህ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ዕላማታትና ኮይና ክተገልግል፡ ቃለ-መሓላ ዝኣተወት ልሳንና'ያ።

ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን
ሰው-ራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ (ሰደግኤ)

Website: - www.merho.net

E-mail:- webmaster@merho.net or admin@merho.net

ትሕዝቶ

፩ ርእሰ-ዓንቀጽ

መኸተና ይወዘዝ!..... 2

፪ ሰብአዊነት አልቦ፡

ብህዝቡ ዝጨከነ ፋሽስታዊ ስርዓት፤..... 3

፫ አዋጃትን ፖሊሲታትን ሕግደፍ፡ ድክነት ንምንካይዶ?

ድክነትን ስደትን ምስፍሕፋሕ?..... 5

፬ ዓምዲ ደብዳቤታት፡-

➤ ብሩህ ተስፋ ተራእዩኒ! 9

ፎክሎር-ግንባታ:

መክተና ይህዘዝ!!

አብዘም ዝሓለፉ 24 ናይ ነጻነት ዓመታት፡ አብ ዕጹው ደምበ ድምጽና ከይተሰምዐ፡ ሰብአውን ዲሞክራሲያውን መሰላት ህዝብታትና ከም ሕሱም ክግሃኹ ጸኒሑ እዩ። ህዝብታትና ካብ ሰብ ንታሕቲ ካብ ግሉጥ ኣቕሓ ንላዕሊ ዝኾነ ከርፋሕ ሂወት ከሕልፉ ጸኒሑም እዮም። ፍትሒ ዝበሃል ተሓሪመ-ዎም ብኣባላት ስለላን ጸጥታን ስርዓት ህግደፍ ክእሰሩ፣ ክቕጥቀጡ ደሃዮም ክጠፍእ ክቕዘፉን ጸኒሑም እዮም። ግን ድማ ዓው ኢሉ ኣው-ያቶም ዘቃልሓሎም፡ ቃንዝእም ዝሰምዓሎም ከይረኽቡ፡ 10ተታት ዓመታት ኣሕሊፎም። ህግደፍ ንኤርትራ ናብ ዓባይ ቤት ማእሰርቲ ቀይሩዎ እናሃለው፡ ናይ ጥይት ድምጺ ዘይሰማዓላ ደሴት ሰላም ዝኾነት ሃገር ከምዝሃነጸ እናተጸገሃረ፡ ዓዘራ መደረ ከስምዕ ጸኒሑ። እንተኾነ ግን ንኹሉ ጊዜ ኣሎዎ ከምዝተባሃለ፡ ግህሰት ሰብአዊ መሰላት ህዝብታትና፡ ካብ ሓጽር ህግደፍ ፈንጠሊ፡ አብ እዝኒ ማእበረ ሰብ ዓለም ክበጽሕ ባቕዮ ኣሎ።

መሰክሕ ባህርያት ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስን ህግደፍን ኣብ ቅርዓት ወጺኡ ክብለል ዝጀመረ፡ ነቶም ኣብ ላምፕዱዛ ዝሃለቹ፡ መንእሰያት፣ ደቂ ኣንስትዮን ጨላቕቦ ህጻውንትን ዝርከቡ-ዎም ልዕሊ 360 ዝኾኑ ሰማእታትና ዘርእዮ ጭካኔ እዩ። ማእበረ ሰብ ዓለምን ዓባይቲ መንግስታትን ብሓፈሻ፡ መንግስቲ ጣልያንን ኣፍሪቃዊ ሕብረትን ድማ ብፍላይ፡ ሓዘኖም ብምረት ኣብ ዝገለጹሉ እዋን፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ ይትረፍዶ ናይ ሓዘን ቃል ከውጽእ፡ ጸጊቦም ዝኾኑ እዮም፤ እንደገና ከምኡ ኮኑ ዘስምዕ ቃና ብምቅልሑ፡ ሬሳታት ሰማእታት ተቐቢሉ ብኸብረ ዝገርፉሉ ኮነታት ኣብ ምፍጣር ብምሕሳሙ፡ ማእበረ-ሰብ ዓለም ቶባእ ድሕሪ ደጊም ክብሎ ጀመሩ። ሰፊሕ ዋሕዚ ስደት ኤርትራውያን፡ ሞት እናተሰገረ ብቐፍላይት ምቕጻሉ ዘተሓሳስዎ ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ መርማሪ ኮምሽን ብምቕጻም፡ ኣተሓሕዛ ሰብአዊ መሰላት ኤርትራውያን መጽናዕቲ ከካይድ ምስ ወሰነ፡ እቲ ንልዕሊ 20 ዓመታት ተቐቢሩ ዝጸንሐ፡ ክትኣምኖ ዘጸግም ኣደራዕ፡ ግህሰት ሰብአዊ መሰላት ህዝብታትና፡ ሓደ ብሓደ ክብርበር ጀመረ። ኤርትራ፡ ጨካኝ ማእሰርቲ፣ ምስዋር ዜጋታት፣ ሰውር ምጽናት ዓሌታት፣ ጊላዊ ሽቕለት፣ ጸታዊ ዓመጽ ዝካየደላ ሲኦል ሃገር ምዃና ኣረጋገጹ ንዓለም ሙሉእ ኣቃሊሑ።

ኤርትራውያን፡ ዘይ ከም በዓል ሶርያ፡ ህዝብታትን ተባራሪ ዙፍንት ፈሪሖም፡ ሩያኦም ጠቕሊሎም ዝሃድሙላ ዘይኮነትስ፡ ብሰንኪ ጨካኝን ሕጊ ኣልቦን ስርዓት ኢሳይያስ፡ ኣብ ዓደም ቀሲኖም ምንባር ስኢኖም፡ እናራሕርሑዎ ዝወጹ ሃገር ምዃና፡ ኣውያቶም ንማእበረ ሰብ ዓለምን ዓባይቲ መንግስታትን ጭብጥታት ኣሰንዮም ኣረጋገጸም ኣሎው። ኮታስ ሕሰም ህዝብታት ኤርትራ፡ ካብ ተሓቢኡሉ ዝነበረ ጽኑዕ በዓቲ ህግደፍ ተርቢዑ ወጺኡ፡ ኣብ እዝኒ ዓለም ክበጽሕ ምኽኣሉ ዓብይ ዓወት እዩ።

ንሃገር ብምልእታ ብሰለላን ጸጥታን ጅሆ ሒዙ፡ ጉዳ ንደገ ከይወጽእ ኣፍ ህዝቢ ዓቢሱ ንዘልኣለም ክነብር ዝኸእል ስርዓት ከምዘደለዎ ብተግባር ዝተረጋገጸሉ ታሪኻዊ እዋን ኢና ንርከብ። ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍን ኮራኽሩን ጉደም ናብ ቅርዓት ተቐቢሎ ብምውጽእ፡ ዝሕዙዎን ዝጭብጡዎን ስኢኖም፡ ኣብ ቅርዓት ኤርትራ ዝለመዱም ስድነት፡ ኣብ ዓዲ ዲሞክራሲን ሰብአዊ መሰልን(ከተማ ጀነቫ) ነቶም መጽናዕቲ ዘካየዱ ኣባላት መርማሪት ኮምሽን፡ ከፈራርሑን ክድህሉን ምፍታኖም፡ ዕለላት ዓመጸኛታትን ነውሪ ዘይፈልጡ ስድታትን ምዃኖም፡ ባሕሎም ንነብሶም ኣቃሊዎም እዮም። እዚ ክውንነትዚ፡ ነቶም ከቢድ መስገደል ኣብ እንግዲዓኦም ጸይሮም ዝጸንሑ ህዝብታትና ተወሳኺ ዓወት እዩ።

ኣብ መላእ ዓለም ዝርከቡ ኤርትራውያን ደለይቲ ለውጢ፡ ንመጽናዕቲ መርማሪት ኮምሽን ሰብአዊ መሰላት ብምድጋፍ፡ ዘካየዱም ሰፊሕ ሰላማዊ ሰልፍታት፡ ህዝብታትና ብፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ እናወረደም ዝጸንሑ ኣደራዕ ክጸውሩም ናብ ዘይክእሉሉ ደረጃ ምስግጋርም ዘመልክት እዩ፤ ህግደፍውያን ድማ፡ ዕለተ ዕርባቶም ዝተቐረበሉ እዋን ምብጽሑ ዘበስር ታሪኻዊ ፍጻመ ጌርካ ዝውሰድ እዩ።

ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ ህግደፍ፡ ኣብ እንግዲዓ ህዝብታት ኤርትራ ተሰቕሎ ዝፈጸሞ ወንጀል ቆጸርካ ኣይውዳእን። ህዝቢ ኣብ ከቢድ ማእበረ ቁጠባዊ ድኽነት ብምሽማም፣ ፍትሒ ብምንፋግ ከም ግሉጥ ኣቕሓ ከንከላብቶም ጸኒሑ እዩ። ህዝብታትና፡ ስርዓት ምሕደራ ፋሽስታዊ መንግስቲ ህግደፍ ኣንገፍጊፉዎም ንሰፊሕ ዋሕዚ ስደትን መከራታቱን ክቃልዑ ኮይኖም። እዚ ኩሉ በደል ንሓንሳብን ንሓዋሩን፡ ይኣክል ክበሃል ኣሎዎ። ብዝገፍ መስዋእቲ ዝረኽብናዮ ክብርቲ ሃገር ኣላትና። ከም ህዝብን ሃገርን ክንህሉን ክንቅጽልን ይግባእ፤ መሰልና ድማ እዩ። እታ ብሕታዊት ፍታሕ ኣብ ኢድና ዘላ እያ። ኣብዚ እዋንዚ ድማ፡ ሓቀኛ ሃለዎትና ዝግንዘብ ማእበረ-ሰብ ዓለምን መንግስታትን ኣብ ጎድንና እናተሰለፉ ክኾኑ ንምልክት ኣሎና። እዚ ኣውንታዊ ምዕባሊዚ፡ ድሕንነትናን ቀጻልነትናን ንምርግጋጽ ኣብ እነካይዶ ተጋድሎ፡ ተወሳኺ ዓቕሚ ከምዘድርዕልና ኣየጠራጥርን። ስለዝኾነውን እቲ ንፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ ንምብዳህ ጀሚርናዮ ዘሎና መከተ፡ ኣጠናኺርና ክንቅጽለሉ ይህልወና። ብሕኑን ዲሞክራሲያዊ ቃልስና ዓወትና ናይ ግድን እዩ።

ሰብአውነት አልቦ ብህዝቡ ዝጨከነ ፋሽስታዊ ስርዓት፤

አብ ሃገርና ብዛዕባ ኣተሓሕዛ ሰብአዊ መሰላት ደጋጊምካ እንክትሓሰቡ፡ ድቃስ ዝኸልኡ ክውንነታት ተስተብህል። ብፍላይ እዚ አብ ስልጣን ተኸዲጩ ዘሎ ጉጅለ፡ አብ ነዊሕን መሪርን ብረታዊ ተጋድሎና፡ ብህዝቢ ተሓብሒቡ ዝግበየን ናብ ስልጣን ዝበቐዐን ምዃኑ ክትከክር እንከሎኻ ኣዝዩ የሰንብድን የደንጽን። ምእንቲ ህዝቢ እጋደል ኣሎኹ፡ መጻኢት ኤርትራ ዓጺ ሰላም፣ ዓጺ እንጀራ፣ ዓጺ ሕረስ ሓረስታይ፣ ንገድ ነጋዳይ ክትከውን እያ፤ ወረ አብ ቃልሲ ሚልዮን ቅርሺን፡ ሓደ ቅርሺ ዝኸፈለን ማዕረ ዝነብረላ ማሕበራዊ ፍትሒ ዝሰፈና ሃገር ክትከውን እያ ኢሉ ዝተመጸዐ መሪሕነት ህግሓኤ/ህግደፍ፡ ፖሎቲካዊ ስልጣን ምስ ገበተ፡ ብኸንዲዚ ዝኣክል፡ አብ ልዕሊ ሓብሓቢኡ ዝኾነ ህዝቢ ዝጨከነሉ ምስጢር እንታይ እዩ ዝብል ሕቶ፡ ዛጊት መልሲ ዘይተረኸቦ እዩ።

አብ ዓለምና ብግህሰት ሰብአዊ መሰላት ካብ ዝኸሰሳ ሃገራት፡ እታ ቀዳመይቲ ሰሜን ኮርያ ምዃና ተደጋጊሙ ክጥቀስ ንሰምዕ ኢና። ሎሚ ሎሚ ድማ፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ዝመርሖ ዘሎ ሃገርና ኤርትራ፡ መዘና ሰሜን ኮርያ ምዃና ምጥቃስ፡ እናተለመደ መጻኢ ኣሎ፤ ንምዃኑ ሰሜን ኮርያ፡ ብግህሰት ሰብአዊ መሰላት ብቐዳምነት ዝተኸሰሰትሉ ምክንያት እንታይ ኮን ይኸውን ኢልና እንሓትት፡ ምስቲ አብ ልዕሊ ህዝብታትና ዝመርድ ዘሎ በደል ብምንጽጻር፡ ኣየንኡ ከምዝኸፍኦ ንምውድዳር ጥራሕ እዩ። ካብኡ ንላዕሊ ጉዳይ ሰሜን ኮርያ፡ ብቐንዱ ንዕለም ዝምልከት ዋኒን እዩ። ብርግጽ ንተሞኩሮ ሰሜን ኮርያ ክንድህስስ እንከሎና፡ እንፈልጦ ሓቂ ኣሎ። አብ ሰሜን ኮርያ፡ ፕረዚደንትነት ናይታ ሃገር፡ አብ ሓደ ቤተ-ሰብ ተሓጺሩ፡ ዝሞተ ወላዲ፡ ስልጣኑ ብውላዱ ተተኪኡ ክመርሖ ክንዕዘብ እንከሎና፡ ርእስ ፋሽስት ኢሳይያሰውን እናሸምገለ፡ ሓንቲ እግሩ ናብ መቐብር እናወረደት ክትከይድ እንከላ፡ ንመንበረ ስልጣኑ፡ ብወዱ ክትክእ ድንዕ-ድንዕ ከምዝብል ክሕመ እንከሎ፡ ለካ ባህርያት ጨካኛት መራሕቲ ከም ለበዳ ሕማም ተመሓላፊ እዩ ንምባል የድፍር እዩ። ንሕጂ፡ እዚ ነጥቢ ይጽናሓልና።

ህዝብታት ኤርትራ፡ ን20 ዓመታት ሰላማዊ ፖሎቲካዊ ቃልሲ፡ ን30 ዓመታት ድማ፡ መሪር ብረታዊ ተጋድሎ ከካይዱ እንከሎ፡ ክቱር ባህገ ነጻነት ሃገር ዝደረኹም ምንጻፍ ኣየካትዕን። ህዝብታትና ምሒር ፍቕሪ ሃገር ዘቃጸሎም፡ አብ ገዛእ መራቶም ሃገራዊት ባንደራ አብ በሪኽ ቦታ ተሰቐላ ክትንብልበል ጥራሕ ክራኡ ኣይነበረን። ገዛኢ ባዕዳዊ ስርዓት ካብ ሃገሮም ተወጊዱ፡ ሓመድ ድፋጫኦም ዘስትዮም፡ ካብ ኣብራኹም ዝተፈጠረ ውላድ ክሕንግሩ ብምምናይ ፈጸሙ ኣይኮነን። አብ ገዛእ ሃገሮም ከም ንና ዘንከላቡቶም ባዕዳዊ ገዛኢ፡ ንሓንሳብን ንሓዋሩን፡ ካብ መረብቶም ክሕግሑት ቆሪጸም ክጋደሉ እንከሎ፡ 'ታተ' እናበሉ ዘዕቦዮም ውላዶም፡ ገቢሉ ብኣፈ-ሙዝ ጠበንጃ ራዕራዕ ኣበሉ፡ ርእሶም ደፊኡ ክጭቁፍም ብምህራፍ ኣይነበረን...ወዘተ።

ህዝብታትና ምእንቲ ሃገራዊ ነጻነት፡ ኩሉ አብ ኢዶም ዘሎ ነገሮም ከበርክቱ እንከሎ፡ ብሰንኪ ባዕዳውያን ገዛኒቲ ዘሕለፉም ቆጸርካ ዘይውድኡ መከራን ውርደትን፡ አብ መሬት ኤርትራ ዳግም ከምዘይምለሱ ንምግባር እዩ ዝነበረ። እዚ ሓቂዚ፡ ዝኾነ ዓሚቕ ፖሎቲካዊ ፍልጠት ዝሓትት ኣይኮነን። አብ እንግድዳኦም ንዘበናት ዝተጻዕነ ሕሰም ዝጠልቦ ፍታሕ እዩ። ነቲ ዘይደልዩም ባዕዳዊ ሓይሊ ብጅግንነትን ብተወፋይነትን ክቃለሱም ክወፍሩ እንከሎ፡ ብኡኡ ዝመርዶም ኩሉ ዓይነት ክፋኡ፡ ካብ ዝባኖም ንምድርባይ ምንጻፍ ዘካትዕ ኣይኮነን።

ብርግጽ፡ እቲ ዘይትደልዩ ንምውጋድ ክትቃለስ እንከሎኻ፡ ካልእ ዝኸፍኦ ኣደራዕ አብ ዝባንካ ዝጽዕን፡ ደርፍኻ እናዘመረ፡ አብ ውሻጠኻ ዝግቢ ሕሰም ውላድ ከምዝህሉ ንምግንዛብ፡ ውህሉል ተሞኩሮን እኹል ንቕሓትን ዝጠልብ ምዃኑ ዘይሰሓት እዩ። እቲ ትትምህሮ ናይ ርሑቕ ጽቡቕ፡ ብግቡእ መምዩ ዘቐምጥ፡ ናብኡ ከመይ ከምትበጽሕ መርሃ ዓወት ዘርኢ፣ ቅኑዕ ስትራተጅን ስልትን ዝሕንጽጽ፡ ነዚ ሓቂዚ ካብ ወጋሕትኡ ተገንዚብካ ብንቕሓት ክትቃለስ ለይትን ቀትርን ዝግዱ፡ ናብ ህዝቡ ዝወገን ቅኑዕ መሪሕ-ውላድ ምርካብ ይጠልብ። አብ ዝተናውሐን መሪርን ቃልሲ፡ ዝደለኹኹ ናይ ርሑቕ ጽቡቕ እናተመነኻ፡ ብጅግንነትን ብተወፋይነትን ምግዳል ጥራሕ ኣኻሊ ኣይኮነን። ነዚ ጅግንነትን ብተወፋይነትን ከም ሕሰም መዝሚዙ፡ ጽባሕ ተመለሱ ዝገደደ በላዲኻ ዝኸውን ውላድ ተኸናኺንካ ምዕባይውን፡ የጋጥም እዩ። ብምስላ ወለድና፡ "ዘዕባኹ ከልቢ ኣይንከስካ" እኳ ዝበሃል። ከም ኢሳይያስን ጉጅልኡን ዝመሰሉ አብ ውሽጢ ሕቶ ነጻነት ተሓቢኦም ዝገበሉ፡ ዕድል ረኺቦም አብ እንግድዳ ህዝቢ ክድይቡ እንከሎ፡ ካብቶም ዝተሳገሩ ባዕዳውያን ዝኸፍኡ ተጃሉ ኮይኖም ዓጺ ከምዘጥፍኡ እነሆ እዘን ዝሓለፍናየን 24 ዓመታት ጥራሕ እኹላት ምስክራት ይኸናና። ባህርያትን ተሞኩሮን መሪሕነት ህግሓኤ ኣዕሚቕ ዝፈልጥ፡ ኢሳይያስን ጉጅልኡን ብሽም ህግደፍ፡ ፖሎቲካዊ ስልጣን ሃገር ንበይኖም ካብ ዝበሕቱ ዝጀመረ ከምዘይኮነ ኣንዳዕዲዑ ይፈልጥ እዩ።

እቶም ምእንቲ ሃገራዊ ነጻነት ክጋደሉ፡ ካብ 70ታት ጀሚሮም አብ መስርዕ ህ.ግ. ዝተሰለፉ መንእሰያት ኤርትራ፡ ምድሪ ቤት እታ ውድብ ካብ ዝረገጹላ ዕለት እዮም ሰብአዊ መሰሎም ክርገጽ ዝጅምር። ከም ኤርትራውያን ተጋደላቲ ሕድሕዶም ክፋለሙ፡ ዓዶም ክተሓታቱ ብወንጀል ዘሕትት ገበን እዩ። ብውልቁ ዝውንኖ ዘይብሉ፡ ዝተባሃሉ ብዘይ ግልጽ ምልጽ ክፍጽም ጥራሕ ይግደድ። ንልዕሊኻ ዘሎ መራሒ ተሪር ሕቶ ምሕታት ወይ ምቕዋም፡ ፈጸሙ ዘይፍቀድ ጥራሕ ዘይኮነስ፡ ንምሽቱ ብሽም "ጠፍ" ተጸዊዕካ ምስ ከድካ፡ ደሃይካ ብዘይሓታቲ አብ ኅዳጉድ ሳሕል ክትበሊ ወይ ድማ ሂወትካ ናይ ምስኣን ዕድል አብ ዝባንካ እዩ። ምሕታቱን ምቕዋሙን ከም ነውሪ ተቐጺሩ፡ አብ ጋህስታት ሳሕል ተኣሲሩ ብዘይ ደሃይ ክግረፍ ዝጸንሐ

ተጋዳሪዎች፣ ናይ ዕድል ነገር ኮይኑ፣ መግረፍቱ ወዲኡ ናብ ኣሃዱታት ክምለስ እንተበቐዑ፣ ታሪኽን ተሞኩሮን ዘሕለፎ ማእሰርቲ፣ ንብጻቱ ከውግዕ ማለት፣ ሂወት ዘሰለን ከቢድ ገበን እዩ። ክሳብ መስዋእቱ ኣብ ከብዱ ዓቕሩኡ ክጸንሕ ግድን እዩ። ኣብ ውድብ ህግሓኤ፣ ብጉጅለ ዝለዓል ፖሎቲካዊ ሕቶ ወይ ተቃውሞ ድማ፣ እቲ ዝኸፍአን ብኢሳይያስን ጉጅልኡን ፈጸሙ ዘይጸወር፣ ዕጭኡ መቐዘፍቲ ጥራሕ እዩ። እዚ ሓቀኛ ተሞኩሮዚ፣ ነቶም ብሽም መንካዕ፣ ኣውራጃውያን፣ የማናውያን ...ወዘተ፣ ዝብል ስያሜ ተለጠፉዎም፣ ኣብ ፎቓዶ ንቦታት ሳሕልን ሰሜናዊ ባሕርን ዝሓቐቐ ሓርበኛታትን ዲሞክራሲያውያንን ተጋዳሪቲ ምዝካር ኣኻለ እዩ። ስለዚ እዚ ንሰብኣዊ መሰል ተጋዳሪቲን ኣባላቲን ብዘይንሕስያ ምድቋስ፣ ምስ ደሙ ዝተሞሃሃደ ኢሳይያስን ጉጅልኡን፣ ቤተ-መንግስቲ ኣስመራ ምስ ነቐጠ፣ ጸበል ጸድቕ ተነጸጉዎውን፣ ርህራሄ ክወርሶ ኣይክእልን። መሪሕነት ህግሓኤ፣ ብርክስ ፋሽሽት ኢሳይያስ እናተመርሐ ፖሎቲካዊ ስልጣን ምስ ጨበጠ፣ ምስ ግህሰት ሰብኣዊ መሰላት ዝተኸተሎ ፖሊሲ፣ መቐጻልታ ናይ ሜዳ ባህሪኡምበር ሓድሽ ዝፈጠሮ ኣይኮነን ንምባል እዩ።

ርክስ ፋሽሽት ኢሳይያስን ጉጅልኡን፣ ሰብኣዊነት ኣልዎ፣ ምሒር ዝጨከነ መንግስቲ ተኸሎ፣ ክገዝእ ጸኒሑ ኣሎ። እዚ ስርዓትዚ፣ ብህዝብታት ኤርትራን ተቃላኪቲ ደቁን ጥራሕ ዘይኮነስ፣ ብማሕበረ ሰብ ዓለምን መንግስታትውን፣ ብተደጋጋሚ ብግህሰት ሰብኣዊ መሰላት ክኸሰስ ጸኒሑን ኣሎን። እዚ ክሲዚ ብኣገደም ዘሰከሕከሑ ብዙሓት መረዳእታታት ዝተረጋገጹ እንተኾነ፣ እዚ መንግስቲዚ ምስ ኮራኹሩ፣ ዓይኖም ብጨው ሓጸዎም፣ ብተደጋጋሚ ክኸሕዱ ጸኒሑምን ኣሎውን። ብውድብ ሕቡራት መንግስታት፣ ንሰብኣዊ መሰላት ኤርትራውያን ብዝምልከት መጽናዕቲ ክካይድ ዝተመዘዘ መርማሪ ኮምሽን፣ ብባሕሪ ዘቐርቦም ኣብ ጭብጥታት ዝተመሰረቱ መጽናዕቲታት፣ "ኮነ ኢልካ ንምሰሊ ኤርትራ ንምድባን ዝተማህዘ ጠቕኝ እዩ" ብምባል ብድፍረት ክኸሕዱ ሰሚዖናዮም። ሕሉፍ ሓሊፎም ኣብ ኤርትራ ርኡይ ዝኾነ ምምሕያሽ ሰብኣዊ መሰላት እናተመዘገበ ይኸይድ ምህላው ከእምኑ ይሃልኩ። ዓጃይብ እዩ።

ኣብ ሓደ ሃገር፣ ውሕሰነት ሰብኣዊ መሰላት ዝረጋገጸ፣ ብህዝቢ እምነት ተነቢሩሉ ብዝጸደቐ ሃገራዊ ቅዋም እዩ። ካብ ሃገራዊ ቅዋም ወጻኢ፣ ብዛዕባ ሰብኣዊ መሰላት ይኹን ካልእ ምዝራብ ፍረ ኣልዎ እዩ። ብቅዋም ዘይትምራሕ ሃገር፣ ውልቀ ሰባት ከም ድልዎቶም ዝዕንድሩሉ፣ ብኣንጻሩ ኣብዝሓ ህዝቢ ግዳይን ኣደዳ በላዕቲ-ሰብን ዝኾነሉ ምዃና፣ ከይተሓልመ ዝተፈትሐ እዩ። ብርክስ ፋሽሽት ኢሳይያስ/ህግደፍ እትምራሕ ኤርትራ፣ ሃገራዊ ቅዋም ዝበሃል ዘይብሉ፣ ብድልዎትን ትእዛዝን ሓደ ውልቀ-ሰብን እሙናት ኮራኹሩን እትግዛእ ሃገር እያ። እቲ ንማሕበረ ሰብ ዓለም ንምድንጋር፣ ንፖሎቲካዊ ሃልኪ ዝተዳለወ፣ ብ97 ጸዳቕ ተባሂሉ ብዙሕ ዝተቐረጹ "ሃገራዊ ቅዋም"፣ 315 ዓመታት ኣብ ከብሒ ኢሳይያስ ተገኒዞ ጸኒሑ፣ ብዕሊ ከምዝሞተ፣ ብርክስ ፋሽሽት ኢሳይያስ ተኣዊጁ እዩ።

ስለዚ ሃገራዊ ቅዋም ዘይብሉ ኤርትራ፣ ብትእዛዝ ኢሳይያስን ጉጅልኡን፣ ብዙሓት መራሕቲ ብውሳይ ፎቓዱኡ ሞይቶም ተረኺቦም እናተሃሉ ዝጠፍኡሉን፣ ብዘይ ፍትሕን ፍርድን፣ ን10ተታት ዓመታት፣ ኣብ ዝተኣሰሩሉ ጋህሲ ዘይፍለጥ ዝዳንጉሉ ሃገርያ። ዜጋታት፣ ብኣባላት ሃገራዊ "ድሕነትን ጸጥታን" ካብ ገዝኦምን ጎደናታትን እናተወጠጡ፣ ከም ናይ ሕድሪ ኣቕሓ፣ ኣብ መደበራት ፖሊስ ተሞቂሖም፣ ንዓመታት ብዘይ ሓታቲ ዝበልዩሉ ሃገር እያ። ዜጋታት ክሰምዱ ኣብ ቤት-ፍርዲ ቀሪቡ ብጠበቓ ክሟገቱ ዘይክእሉሉ፣ ብፍሉይ ወታደራዊ ፍርዲ፣ ኣብ ዘይፍለጥ ቤት-ማእሰርቲ ተዳጉኖም ዝማሰኑሉ ሃገር እያ። መንእሰያት ኤርትራ ብሽም ሃገራዊ ኣገልግሎት ዕድመኦም ሙሉእ ብዘይ ደመወዝ፣ ጊሎትን ክደምትን ህግደፍን ላዕላዎት ጀነራላትን ኮይኖም ከርፋሕ ሂወት ዘሕልፉሉ ሃገር እያ። ዜጋታት፣ ስርዓተ ምሕደራ ህግደፍ መሪሩዎም ናብ ስደት ከምርሑ ክብሉ፣ ብሓይልታት ጸጥታ ህግደፍ፣ ፎቓዶ ንቦታትን ስንጭሮታትን ብተመልከተለይ ጥይት፣ ዝቐዘፉሉን ቀለብ ኣራዊት ክኾኑ ዝፍረዱሉ ሃገር እያ። ስድራ ግዳያት፣ ንቡር ሓዘን ከይገብሩን ዓው ኢሎም ከይብኸዩን ዝኸልከሉሉ ሃገር እያ። ኣብ ጉዕዞ ስደት፣ ኣብ ምድረ-ብዳ ሲናይን ሰሃራን ብጸሓይ ሃርር፣ ኣብ ማእከላይ ባሕሪ ብምጥሓል፣ ብተደጋጋሚ ዝቐዘፉ ዘለዉ ወገናትና፣ ኣብ መሬት ዓደም ንቡር ሓመድ ድብ ተነጻጉዎም፣ ኣብ ስደት ኣብ ጊዜያዊ መቓብር ተደብዮም ክተርፉ ዝበይን ፋሽሽታዊ ስርዓት ዝገዝእ ዘሎ ሃገር እያ ኤርትራ።

እዞም ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሱ ዝተወሰኑ ኣብነታት፣ ናይቶም ኣብ ልዕሊ ህዝብታት ኤርትራ ዝወርዱ ዘለዉ መዳርግቲ ዘይብሎም ግህሰት ሰብኣዊ መሰላት እዮም። እዚኦም ኩሎም ተደማሚሮም፣ መግለጺ ሓቀኛ መንነት ናይቲ ኣብ ሃገርና ዝገዝእ ዘሎ ፋሽሽታዊ ስርዓት እዮም። ኢሳይያስን ጉጅልኡን ኣብ ልዕሊቲ ብሂወት ዘሎ ህዝቢ ጥራሕ ዘይኮነስ፣ ኣብ ልዕሊቶም ኣብ ስደት ሂወቶም ዝሰኣኑ ዜጋታት ሕሱም ጭካኔ ዘርእዩ እዮም።

ንመንእሰያትና ካብ ሙህሮን ንቡር ማሕበራዊ ሂወትን ዝኣገደ፣ ከይፈተዉ ሃጽ ኢሎም ናብ ስደት ክጠፍኡ ዘገደደ ስርዓት፣ ሂወቶም ምስ ተቐዝፈ፣ ንዘልኣለም መዕረፊት ትኹኖም፣ ዕትብቶም ዝተቐበረትሉ ጭራም መሬት ዝነፍግ ስርዓት፣ ብጭካኔን ሕሱም ግህሰት ሰብኣዊ መሰላትን ዘይተኸሰሰ ደኣ፣ መን ክኸሰስ? ኣብ መጋቢያ ዓለም ቀሪቡ ብከቢድ ወንጀል ዘይተፈረደ ደኣ መን ካልእ ክፍረድ?

ከምዚኦም ዝመሳሰሉ መዳድርቲ ዘይብሎም፣ ዓለም ብዓለሙ ዝፈለጠም ጨካኝ ግህሰት ሰብኣዊ መሰላት እናፈጸመ እንከሎ እዩ። ዓይኑ ብጨው ተሓጸቡ፣ "ኣብ ልዕሊ ጠቕኝ ይወርድ ኣሎ" እናበለ ዘእዊ፣ ብተመሳሳሊ እቶም ጊዜያዊ ጥቕሚ ዘስለሎም፣ እናረኣዩ ዝዓወሩ፣ እናሰምዑ ዝጸመሙ ደገፍቱ ድማ፣ ከም ፓፓጋሎ፣ ሓሶት ህግደፍ ክደግሙ ዝህውትቱ ዘለዉ።

እዚ ዓይኒ አንቁሪ ዝኾነ ክሕደትዚ፡ ኣብ መወዳእታ፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ዘየናሕሲ ፍርዱ ዝረኸበሉ ከምዝኸውን ዘጠራጥር ኣይኮነን። ደገፍቱ ድማ፡ ዕድመኡም ሙሉእ፡ ካብ ከርዕም ዘይወጽእ ጣዕሳ፡ ይሙዕጉ ምህላዎም ከስተውዕሉ ይግባእ።

ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ኣብ ዝሓለፉ 24 ዓመታት ናይ ስልጣን ዕድሚኡ ኣብ ውሽጢ ሃገር ዝፈጸሞም ግህሰት ሰብአዊ መሰላት፡ ንዓለም ከይቃልዑ፡ ንኮምሽን ሰብአዊ መሰላት፡ ናብ ኤርትራ ኣትዩ መጽናዕቲ ከየካይድ ዓገቱ ጸኒሑ እዩ። ይኹንምበር እዛ ጉጅለ'ዚኣ፡ ኣብ ጎረቤታት ሃገራትን ካልኣትን፡ ስደተኛታት ኤርትራውያን ዝርከቡለን ቦታታት ተዘዋወራ፡ ንግዳያት ኣዘራሪባን ጭብጥታት ኣሰንያን፡ በዓል 484 ገጽ መጽናዕቲ ዘርገሓ ኣላ። እቶም ድሮ ተዓልቶም ዘለዉ መረዳእታታት፡ ውሑዶም እንተዘይተባሂሎም፡ ዝተጋኑ ግን ኣይኮነን። ምክንያቱ ኣብ ኤርትራ ዘይተነገረሉምበር ዘይተፈጸመ ዓይነት ወንጀል ከምዘየልዑ፡ ሕርሕራይ ጌርካ ስለ ዝፍለጥ እዩ። ወዮ ደኣ፡ ኣብ ካልኣት ኣጀንዳታት በይኖም ክንዛረቡሎም ስለዝመረጽኖምበር፡ ንህዝብታት ኤርትራ ኣብ ኩሎም ዓውድታት፡ ናብዚ ወዲቐኞም ዘሎዉ ከበድ ሓደጋ ብርሰት ዘቃልዮም፡ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስን ስርዓቱን ምኃኖም ዝሰሓት ኣይኮነን።

ምስ ግህሰት ሰብአዊ መሰላት ብዝተታሓሓዘ፡ ሎሚ ከም ፍሉይ ምዕባል እንርእዩ፡ እዚ ሓቂዚ ብልሳን ግዳያት ኤርትራውያን ጥራሕ ዘይኮነሱ፡ ብጉጅለ መጽናዕቲ ሰብአዊ መሰላት ብጭቡጥ ተረጋገጹ እዩ፤ ዓበይቲ መንግስታት ኣውሮጳ ድማ፡ ብደረጃ ፓርላማታተን ውዑይ መዛረቢ ኣጀንዳ ኮይኑ ከም ቅነዕ ጸብጸብ ተቐባልነት ዝረኸበሉ እዋን ምኃኑ እዩ። እዚ ተመዝጊቡ ዘሎ ናይ ኣረኣኢ ምዕባል፡ ድሕሪ 24 ዓመታት፡ ከበድ ዋጋ ምስ ተኸፈሎ ዝተመዝገበ ምዕባል ምኃኑ ኣይንስሕቶን። እዚ ሓቂዚ ብኸምዚ ጎሊሁ ምቅልዑ፡ ንፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ከበድ ዲፕሎማሲያዊ ውቅዒት ዘዕረፈሉ ክኸውን እንከሎ፡ ንተቃለሰቲ ሓይልታት ኤርትራ ድማ፡ ጥቡሕ ዲፕሎማሲያዊ ተደማጽነት ንምርካብ ሰፊሕ ዕድል ዝህብ እዩ።

ፋሽስታዊ መንግስቲ ህግደፍ፡ ንዓመታት ከዊሉ ዝሓዘ ግናይ መንነቱ ብሰፊሕ መጽናዕቲ ተሰንዩ፡ ናብ ሙሉእ ዓለም ተቃሊዑ መዛረቢ ኣጀንዳ ብምኃኑ፡ ክጻወር ዘይክእል፡ ዕብድብድ ኣትዩዎ ይርከብ። ስለዝኾነውን ከም መንግስቲ ኣሎን ዘየሎን ዓቕምታቱ ኣፍሲሱ፡ ነቶም በሃማት ደገፍቱ ኣገዲዱ ተሰለፍ ተኣንጎት ብምባል ንምፍሻሉ ክረባረብ ጸኒሑ ኣሎ። ሕሉፍ ሓሊፉ፡ ኣብታ ከም ሕዛኒቲ ዓገቱ ሓዘዋ ዘሎ ኤርትራ ዝለመዶ ነውራን ጽዮን ሰነ-ምግባር፡ ኣብ ከተማ ጀነቭ፡ ብልኡኻቱ ኣበሊ፡ ንኣባላት ጉጅለ ሰብአዊ መሰላት፡ ከፈራርሕን ከገባዕብዎን ከምዝተራእዩ ኣብ መድረኽ ተቃሊዑ ኣሎ። ካብኡ ሓሊፉ፡ ወኪሉ ተሰፋሚካኤል ገራህቱ ድማ፡ ንመንግስቲ ህግደፍ ወኪሉ፡ ንክብሪ ተሳተፍቲ ዘይምጥን ዕዋላዊ መደረ ከቕርብ ብምፍታኑ፡ መግለጺኡ ክውድእ ዕድል ከምዘይረኸበ ተፈሊጡ እዩ። ገና በቲ ጉጅለ ሰብአዊ መሰላት ዝቕረበ ሰፊሕ መጽናዕቲ ከይተመርመረ እንከሎ፡ ወኪል መንግስቲ ህግደፍን ልኡኻቱን ኣብ ዓዲ ዲሞክራሲን ሰብአዊ መሰልን፡ ብግህሰት ሰብአዊ መሰል ዘኸሰሶም ነውሪ ብምንጽብራቕ ተቃሊዮም ምህላዎም ከበድ ዲፕሎማሲያዊ ጽፍዒት ከምዝወረደም የረድእ። መንግስቲ ህግደፍን ደገፍቱን ዝነብሉ እንተነብሉ፡ እዚ ሓቂዚ ክቕየር ዘይክእል፡ ኣብ ልዕሊ ኤርትራውያን ኣብ ውሽጢ ሃገርን ኣብ ወጻኒን፡ ኣብ ዝባኖም ዘሎ ዘይሃስስ ገጸብ(በሰላ) ውጽኢት እዩ። ስለዚ፡ ፋሽስት ህግደፍ፡ ነዚ ክወን ሓቂዚ ንምዕባዥ ክንዲ ዝገባረ እንተገባረ፡ መሕጸሪ ዕድሚኡምበር፡ ኣብ ባይታ ንዘሎ ዝፈጠጠ ሓቂ ዝሓል ማይ ጀሊሑ፡ ዝልቅባ ናይ ስልጣን ዕድመ ኣይትህሉዎን።

ኩላትና ደለይቲ ለውጢ ህዝብታት ኤርትራን ፖሎቲካዊ ሓይልታትን፡ ነዚ ኣብ ማሕበረ ሰብ ዓለምን ዓበይቲ መንግስታትን እናማዕበለ ዝመጽእ ዘሎ ግንዛብ ሓቀኛ ምስሊ ኤርትራ፡ ብዝያዳ ብምጥንኻር፡ ዕድመ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ኣብ ምሕጻር ከነውዕሎ ይግባእ። ሎሚ፡ ንፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ እግሪ እግሩ እናሰዓብና፡ ዲያብሎሳዊ ባህርያቱን ተግባራቱን ንዓለም ንምርዳእ፡ ብሕኑን ክንቃለሰሉ ዝግባእ፡ ኣገዳሲ ዓወት ክሕፈሶ ዝኸእል መዳይ ናይ ቃልስና እዩ። ብፍላይ ኣብ ዲያስፖራ ዝርከቡ ደለይቲ ለውጢ ዝኾኑ ኤርትራውያን፡ ኣብዚ መዳይዚ ዘድምዕ ውጽኢት ንምጉንጻፍ ከካይዱዎ ዝጸንሉን ዘለዉን ዘይሕለል ቃልሲ፡ ብጽንዓት ክቕጽሉዎ ይህልዎም። ውድብና ሰደግኤ፡ ብዘለዎ ዓቕሚ ነዚ ጨካን ፋሽስታዊ ስርዓትዚ ብምቅላዕ ንምስዓሩ፡ ኣብ ጎድኒ ህዝቡን ተቃለሰቲ ሓይልታት ኤርትራን ተሰሊፉ ክቃለስ እዩ።

ኣዋጃትን ፖሊሲታትን ህግደፍ፡ ድኸነት ምንካይዶ? ድኸነትን ስደትን ምስፍሕፋሕ?

ሃገር ናይ ምምራሕ ሓፍናት ካብ ዝተሸከመ መንግስቲ፡ ህዝቢ ብዙሕ ከምዝጸበ ዘይሰሓት ሓቂ እዩ። ኣብ ስልጣን ዘሎ መንግስቲ፡ ህዝቢ ብድምጹ ቆጽሊ ዘንበረሉ ይኹን፡ ብገዛእ ኢዱ ስልጣን ዝጨበጠ ሓይሊ ማለት እዩ፤ ህዝቢ ባዕሉ ካብ ዝመረጸ መንግስቲ፡ ዝጸበዩ ለውጢ ብጣዕሚ ዓብይ ምኃኑ ዝከሓድ ኣይኮነን። ከም ትጽቢቲ እንተዘይሰሚሩሉ ድማ፡ በታ ቆጽሊ ዘንበረሉ ካርድ ገይሩ ከምዝቕጽዮ ኣየጠራጥርን። ዋላ ቆጽሊ ዝዘየንበረሉ መንግስቲ እንተኾነውን፡ ሃገር ከመርሕ ፖሎቲካዊ ስልጣን ዝሓዘ ክሳብ ዝኾነ፡ ለውጢ ከረጋግጽ ምጽባዩ ዘይተርፍ እዩ። ምክንያቱ ህዝቢ ብተፈጥሮኡ ለውጢ ዝፍቕር ኣእምሮ ዝተዓደለ ሂወት ዘለዎ ፍጡር እዩ። ኩሉ ጊዜ፡ ንዝተመነዮ ለውጢ ክተግህ ድማ ግድነት እዩ።

ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ/ህግደፍ፡ ካብ ግንቦት 1991 ጀሚሩ ሃገር ክመርሕ፡ መንግስታዊ ስልጣን ንበይኑ ብሓቲ ዝሓዘ ምኃኑ ኩሉ ዝፈልጠ እዩ። ይኹንምበር፡ ህዝብታት ኤርትራ፡ ከም ዝኾነ ህዝቢ፡ ካብ መንግስቲ ህግደፍ ለውጢ ምጽባዩም

አይተረፈን። ትጽቢት ህዝብታትና፣ ካብ ካልኣት ፍሉይ ዝገብሩሎም ሮጂሒታት ከም ዘለዉ፡ እንስሑቶ ኣይኮናን። ንምንታይ እንተ ኢልና ዝስዕቡ ሓቕታት ምጥቃስ ይከኣል።

ህዝብታት ኤርትራ፡ ን50 ዓመታት ምእንቲ ነጻን ልኡላዊትን ሃገር፡ ሰላማዊ ፖሎቲካዊ ቃልስን ነዊሕን መሪርን ዕጥቃዊ ተጋድሎ ዘካየዱ እዮም። ካብ ጨካኛት ተበራረይቲ ባዕዳውያን ዝሄኑት ንሓንሳእን ንሓዋሩን ተናጊፎም፡ ኣብ ነጻ ሃገሮም ብናይ ባዕሎም መንግስቲ እናተመሓደሩ፡ ኩሎምቶም ብባዕዳውያን ዝሄኑት ዝተሓረመዎም ረብሓታት ንምጉንጻፍ እዮ። ኣብ ክሊ ብዙሕነቶም፡ ብሄራውን ሃይማኖታውን መሰልን ማዕርነትን ክኸበረሎም፤ ካብ ሕሱም ማሕበራውን ቁጠባውን ድኸነት ተናጊፎም፡ ብመንገዲ ብልጽግናን ምዕባለን ንቕድሚት ክምርቡ፤ ቅጥዕ ምሕደራን ምዕሩይ ፍትሕን ክበፍነሎም ስለዝደለዩ እዮም ከቢድ መስዋእቲ ከፊሎም ዝተዓወቱ። ስለዚ እዚ ህዝቢ እዚ ካብ ጽባሕ ነጻነት ጀሚሩ፡ ቦቲ ክመርሓካ እየ ኢሉ መንግስታዊ ስልጣን ዝጨበጠ ሓይሊ፡ ዝተቐለሰሎም ዕላማታት እናተተግበሩ፡ ርኡያት ለውጥታት እናስተማቕረ ንቕድሚት ክምርቡ ምምናዩ ግድን እዩ።

በዚ መንጽር፡ መንግስቲ ህግደፍ ፖሎቲካዊ ስልጣን ካብ ዝጨበጠላ ዕለት ጀሚሩ፡ ምስ ትጽቢት ህዝብታትና ተሳነዶ ወይስ ተጎነጸ? ንምንታይ? ዝብሉ ሕቶታት ኣልዒልካ ምርኣይን፡ ምስቶም ብብእዋኑ ዝቀያየሩ መብጻጻታት ብምንጽጻር፡ እንታይ ተስፋታት ክህልዉ ይኸእሉ ዝብል ምርኣይ ጠቓሚ እየ ኢልና ንኣምን። ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ ዝመርሖ ዘሎ፡ ናይ ትማሊ ውድብ ህግሓዲ ናይ ሎሚ ህግደፍ፡ ገና ካብ ሜዳ ጀሚሩ ዝነዘሎም ዝነበረ መብለጭለጭቲ ጭርሖታት ብዙሓት እዮም። ህዝብታትና ይኹን ተጋደልትና፡ ናብቶም ሙቁራት መንግስቲውቲ መብጻጻታት፡ ብኸመይ ከምዝበጸሑ ግን፡ ንጽር መንገዲ ተሓረዮም ኣይፈልጥን። እቲ ጽባሕ ዝኸውን፡ ብሽም ጭርሖ ነጻነት ተጎልቢቡ፡ ብኢሳይያስን ጉድልኡን ጥራሕ ብምስጢር ዝተታሕዘ እዩ ነይሩ። ብፍጥነት መንገዲ፡ ድሕሪ ነጻነት፡ ኩሉ ኤርትራዊ ካብ ሃብቲ ሃገሩ ተማቓሪሎ ከምዝጸግብ ይዝንተወሉ ነይሩ። ብገለ-ገለ ደማ፡ ነጻነት ትምጻእ ምብር ኣዳመይ ከም ሽግራ ኣ ትገብር ዝብሉውን ነይሮም እዮም። ስለዝኾነውን ትጽቢት ህዝብታትና ድሕሪ ነጻነት ብንጽር ራእይ እናተኸሰኩሰ ዝመጸ ኣይነበረን።

ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ ዝመርሖ ጉድለ፡ ነጻ ኤርትራ ኣብ ትሕቲ ሙሉእ ምሕረቲ ኮይና፡ ናብቲ ንሱ ኅብለል ኮይኑ ዝረአየሉ ማሕበራውን ቁጠባውን ምዕባለ ንምውንጫፋ ኣይሓልፈን ነይሩ ክበሃል ኣይከኣልን። ዝኾነ ይኹን መንግስታዊ ስልጣን ዝጨበጠ ሓይሊ፡ መወዳእታኡ ባህሪኡ ዝዳደሎ ከምዝኸውን ፍሉጥኳ እንተኾነ፡ ክብገስ እንክሎ፡ ንዝመርሖ ሃገርን ህዝብን፡ ካብ ድኸነት ናብ ዝኸፍኦ ውድቀት ክኖቕቶ እየ ኢሉ ስትራቴጂ ሓንጻጹ ይብገስ እየ ምባል ቅጥዕ ኣይኮነን። ኣብ ቅድሚ ዝመርሖ ህዝቢ ይኹን ማሕበረ ሰብ ዓለም፡ ብኹሉ መዳይ በሪኹ ክረእ ምሕላሙ ዘይተርፍ እዩ። እታ ዝመርሖ ዘሎ ሃገርን ህዝብን፡ ቦቲ ዝተኸተሎ ቁጠባዊ ፖሊሲ ሰማይ ዓሪጉ፡ ንዘልኣሎም ከም እዝገረ/ኣላህ እናተኸበረን እናተዘመረሉን ክነብር ምምናዩ ዘይተርፍዮ። እቲ ውዒሉ ሓዲሩ ኣወዳድቓቕኡ ዝጽይቐሉ፡ ጽቡቕ ሕልሙን ኣብ ባይታ ዝትግብሮን ፈጸሙ ዘይቃዶ ስለዝኸውን እዩ።

ኣቐዲምና ከም ዝጠቐስናዮ፡ ህዝብታት ኤርትራ፡ ኣብ ናይ 30 ዓመታት መሪር ብረታዊ ተጋድሎኣም፡ ኣብ ኢዶም ዘሎ ኩሉ ነገፎም እዮም ተቐላሶም። ባዕዳዊ መግዛእቲ ኢትዮጵያ ደማ፡ "ኤርትራ መሪታምብር ህዝባ ኣየድልዩናን" ዝብል ፋሽስታዊ መርህ ተኸቲሉ፡ ኣብ ልዕሊ ህዝብታት ኤርትራ ከቢድ ሰብኣውን ማሕበረ ቁጠባውን ዕንወት ኣውራዳ እዩ። ግን ደማ፡ ህዝብታትና ዝኸፈሎም ዋጋ ኣዝዩ ከበድምብር ሕልሚ ባዕዳውያን መንግስታት ኢትዮጵያ ፈጸሙ ኣይሰመረን። ድሕሪ ናይ 30 ዓመት መሪር ተጋድሎ፡ ነጻነቶም ክጎናጸፉ እንክሎ፡ ብኹሉ መዳይ ዝጎናወት ሃገር እዮም ተረኪቦም። ስለዚ ህዝብታትና፡ ኣብ ዝገናኖም ዝተዳዕነ ከቢድ ቁስሊ ክድሕኑ፡ ካብ ዝመርሖም መንግስቲ፡ ሩፍታን ክንክንን ክጽበዩ ግድን ነበረ። ኣብ ዓዲ በረኻን ወጻእን ተበታቲኖም ዝጸንሑ ተቐላሶቲ ደቆም፡ ኣብ ሙቕሬ ሃገሮም ክተኣኻኸቡ ሃንቀውታ ነበሮም። ብደገፍ ጽፉፍ ኣመራርሓ መንግስቲ፡ ኣብ ትሕቲ ዘተኣማምን ሰላም፡ ዝጎነወ ቁጠባኣም ከሕውዩ፤ ደረጃ ብደረጃ ዓቕምታቶም እናበረኹ፡ ልምዓት ሃገሮም ክበራብሩ፡ ትጽቢቶም ነበረ።

ካብ ጽባሕ ነጻነት ጀሚሩ ተግባራት ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ እንታይ ነበረ ምስ ንብል፡ ምስ ትጽቢት ህዝብታትና ዝራጸም ኮነ። ህዝቢ መሊኡ ሩፍታን ምርግጋእን ከይረኸበ እንክሎ፡ ብኣዋጃትን መግለጺታትን መንግስቲ ህ.ግ. ክናወጽ ጀመረ። ንሓቶም ደማ-

1. ብ20 ሰነ መዓልቲ ሰማእታት- "ናይ ውድባት ሓሸውዩ ኣይፍቀድን እዩ፤ ብስም ውድባት ምጥቓስ ከም ወንጀል እየ ዝቐጸር" ብምባል ሰላምን ምርግጋእን ሃገር ዝዘርግ ኣዋጅ ብኢሳይያስ ኣፈወርቂ ተኣወጀ። እዚ ኣዋጅ፡ ነቲ ናይ ጽባሕ ጽቡቕ እናተተሰፈወ ዝተጋደለን ከቢድ ዋጋ ዝኸፈለን ህዝቢ፡ ዘይሓሰቦ ነጠባ መርድእ ኮኖ። ህዝብታትና፡ በዚ ኣዋጅ፡ ኣብ ሞንጎቶም ኣስመራ ዝኣተወን ገና ክስዕቡ ዝተጸበዩም ተቐላሶቲ ደቆም፡ ሓድሽ ዡፍት ሕድሕድ ከምዝእኅድ ግሉጽ ኮነሎም። ዝተጸበዩም ሰላም ካብ ኢዶም ከምዝበነት ቁልጭ ኢላ ተራእዮቶም። ናይ 20 ሰነ ኣዋጅ፡ ካልኣት ኣዋጃት እናወለደ ክኸይድ ግድን ነበረ። ናይ ውድባት ሓሸውዩ ኣይፍቀድን እንተተባህሉ፡ ዡፍት ኣብ ልዕሊቶም "ሓሸውዩ" ክብሉ ዘይተፈቐሎም ውድባት ምውላዕ ግድን እዩ። ስለዚ ንዕኡ ዝኸውን ሓድሽ ሓይሊ ከምልመል ነይሩም። እዚ ብትምክሕቲ ዝሓበጠ ዕቡድ ጉድለ፡ ውዒሉ ሓዲሩ ዝውልዮ ዡፍት፡ ዶብ ምስጋራ ከምዘይተርፍ ሕርሕራይ ገይሩ ብውሽጡ ዝጠጀኦ

አጀንዳ ነይሩም፤ ብተግባር ድማ፣ ደጋጊምና ዝረአናዮን ከበድ ዋጋ ዝኸፈለናሉን እዩ። ስለዚ ዝዘገቡ ወታደራዊ ዓቕሚ ንምህናጽ ዘብቅዮ ካልእ አዋጅ ክእውጅ ግድን ነበረ።

2. ቀጺሉ ዝሰጠ ፋሽስታዊ አዋጅ፣ መቐጸልታ ናይ ሚዳ ግፋ መንእሰያት ዝኾነ አዋጅ "ሃገራዊ አገልግሎት" እዩ። ካብ 18 ክሳብ 40 ዓመት ዝዕድሚኡ ኤርትራዊ መንእሰይ፣ ን18 ወርሓት ናይ አገልግሎት ግቡእ ክፍጽም ግድን እዩ ተባሃለ። ንዘይፈጸመ ድማ፣ ብደዉ ራዕራዕ ዘብል መቐጸዒ ሕግታት ተደርደረሉ። እዚ አዋጅ፣ ነቲ ን30 ዓመታት ዝተጋደለን ከበድ ዋጋ ከፊሉ ንኡሽተይ ሩፍታ ረኺቡ ማሕበራዊባዊ ሂወቱ ክፍውስ ዘይጀመረ ህዝቢ፣ ካብ ዓቕሙ ንላዕሊ ዝኾነ ጸር ኮኖ፣ ነቲ ተረፍ ሞት ዝኾነ፣ ተሰፋ መጻኢ ልምዓት ሃገር ዝኾነ መንእሰይ ወለደ፣ ካብ ማእቶት ተነጻሉ ካብ ምህርን ሓዳርን ተሓሪሞ፣ ኣብ በረኻታት ዕድሚኡ ብኸንገቱ ክበሉ፣ ዓባይቲ ወለድን ህጻውንትን ብዘይ ጠዋሪ ዘትረፈ ናይ ዕብዳን አዋጅ እዩ። አዋጅ ሃገራዊ አገልግሎት(ባርነት)፣ ካልእ አዋጅ ምውላዱ ድማ፣ ዘይተርፍ ነበረ። ሃገር ዘይትጸር ሰራዊት ክትሃንጽ መዲብካ፣ ብቐዕ ቁጠባዊ ዓቕሚ ከይወነንካ ምውፋር ኣይክኣልን። ስለዚ ዝወረደ መከረኛ ህዝቢ፣ ኣብ ዘይዓቕሙ ዝጸር፣ ብጽቡቕ ሽም ዝተጎልበበ አዋጅ፣ ፊተው ጸልኦ ክትግብር ግድን ነበረ።

3. እቲ ካልእ አዋጅ፣ "መሕወዪ ግብሪ" ዝብል ስያመ ዝተሞሃቦ አዋጅ እዩ። እዚ አዋጅ፣ ነብሲ ወከፍ ኤርትራዊ፣ ካብ እቶቱ 2%(ክልተ ካብ ሚኢቲ) ንመንግስቲ ህግ ክዓዲ ዘገድድ አዋጅ እዩ። ነዚ አዋጅ፣ ዘይተጠበረ ዜጋ፣ ዝኾነ ይኹን መባእታዊ መሰላት ይሕረሞ። ሕሉፍ ሓሊፉ ነዚ ግቡእ ከይፈጸመ ዝጸንሐ ዜጋ፣ ኣብ ስደት እንተዓሪፉ፣ ኣብ ሃገሩ ንቡር ሓመድ ደብ ከይረክብ ይኸልከል። ወይ ድማ፣ ቤተሰብ መዋቲ፣ ኩሎምቶም ዘይተኸፈሉ ዕዳታት ብምዕጻው ጥራሕ፣ ኣብ መሬቱ ክቕበር ዘገድዱሉ ኩነታት ዝፈጠረ እዩ።

4. ካልእ ብፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ፣ ኣብ ጽባሕ ነጻነት ዝተተግበረ ኣረሚናዊ መምርሒ ሲቭል ሰራሕተኛታት ኤርትራውያን ካብ ስርሖም ናይ ምጽጻል ስጉምቲ እዩ። እዚ ስጉምቲ፣ ንብዙሓት ዜጋታት ካብ ስራሖም ዘመሃበለን፣ ንዝኣልዩዎም ስድራታት ኣብ ከበድ ጸገም ዘውደቐ ሰሎሎኡ ዘይተፈወሰ ጨካን መምርሒ እዩ ዝነበረ። ነዚ ቦታታት፣ ከም መተካእታ ዝተቐመጡ ድማ፣ ነቲ ሞያቲ ዘይበቐዑ፣ ናይ ኢሳይያስ እመናት ብምኻናም ጥራሕ ዝተመደቡ ተጋደልቲ እዮም። እዚ ንባዕሉ፣ ነቲ ኣብ ጽባሕ ምውጋድ ባዕዳዊት መግላጻቲ ኢትዮጵያ፣ ስለይ ዝብል ዝነበረ ሲቪላዊ መንግስታዊ ዕዮ መሊሱ ክርመስ ዝገበረ እዩ። እዚ ኣብ መስርሕ ምሕዋይ ዝገነወ ቁጠባ ሃገር ኣሉታዊ ተራ ከምዘለዎ ኣይሰሓትን።

5. ፖሊሲ ጥምር ማሕረስ- ሓደ ህዝቢ ካብ ዝተሓተ ደረጃ እናበረኸ ክኸይድ እንተኾይኑ፣ ነተን ኣብ ኢዱ ዘለዎ ጸጋታት ብግቡእ ክጥቀም እናተባዕካ ክሰርሕ ብምግባር እዩ። ገና ኣብ ኢዱ ዘለዉ ዓቕምታት ብግቡእ ተጠቐሙ ከረጋግጹ ዝኸእል ምዕባል ክይጸንቀቐ እንከሎ፣ ብሓይልን ብሕግን ክተጓይዮ ምፍታን፣ ብፍላጥ ይኹን ብዘይፍላጥ፣ ሸውሃት ህዝቢ ዝቐትል፣ ንንቡር መስርሕ ምዕባል ዝኾልፍ ፍጹም ጸረ ዲሞክራሲያዊ ፖሊሲ እዩ። ናይዚ ጭቡጥ ኣብነት ጌርና እንቐምጦ፣ "አዋጅ ጥምር ማሕረስ" ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ እዩ።

እዚ ፖሊሲዚ ነቶም ኣብ ከበዳታት ኤርትራ ዝርከቡ ሰቡሓት ጎሳታትን ሰፋሕትን ግራውቲ ሓረስቶት ዝጠመተ እዩ። ላዕለዎይ መልክዕ ናይ ፖሊሲዚ፣ ሓረስታይ ንመሬቱ ዘበናዊ ዱኸዕን ምሩጽ ዘርእን እናተጠቐመ፣ ብትክተራት መንግስቲ ሓሪሱ ምህርቱ ክኻዕብት ብዝብል መዓር ዝተጎልበበ እዩ። ግን ድማ፣ ብቐንዱ ናይ መንግስቲ ህግደፍ ካዝና ንምምላእ ዝዓለመ እዩ። እዞም ኣብ ክለ ጥምር ማሕረስ ዝተጠቓለሉ ግራውቲ፣ መንግስቲ ባዕሉ ብትራክተር ሓሪሱ፣ ንቢራ ወይ ንባኒ ዝተሓሰበ ስገምን ስርናይን ክክራእ ዝተመደበ ነበረ። እቲ ዓቕሚ መንግስቲ ዝፈቐደ ሓገዝ እናተገበረሉ ብኣቡዮሩን ጉልበቱን አጣሚሩ፣ ሓሪሱ ኣልሚዑ ምህርቱ ከዕበ ዝኸእል ዝነበረ ሓረስታይ፣ ዓዲ ውዲል ኪኸውን ዝገበረ እዩ። ኣብኡ ጥራሕ ግን ደው ኣይበለን። እቲ ዝተረኸበ እቶት ተኣኪቡ፣ ብቐጥታ ናብ መኸዝን መንግስቲ ክኣቱ፣ ኩሎም ኣሎው ዝበሃሉ ዕዳታት(ናይ ትራክተር፣ ዱኸዒ፣ ምሩጽ ዘርኢ ..ወዘተ) መንግስቲ ሓሳቡ ምስ ኣልዓሉ፣ ተረፍ እንተሃልዩ፣ ብዝተሰለዐ ተመን፣ ናይ ረዲኤት ስርናይ ብምኸፋል ዝዕጸ እዩ። እዚ ፖሊሲዚ ጉልበት ሓረስታይን ኣቡዮርን ዓዲ ውዲል ገይሩ ዘምኸነ ጥራሕ ዘይኮነስ፣ መንግስቲ ህግደፍ ከእትም ዝተጸበዮ ምህርቲ ዘንቐልቐል እዩ። ፖሊሲ ጥምር ማሕረስ፣ ንብዙሓት ሓረስቶት ከበዳ ዋጋንት መሬት ዝመንጠለን፣ ንዝኸፍኦ ድኸነት ዘሳጥሐ ምኻኑ ኣሰሚርናሉ ክንሓልፍ ንደሊ።

6. ናይ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፣ ናይ ንግዲ ፖሊሲ፣ ናይ ውሽጢ ሃገር ንግዳዊ ምንቅስቃስ ይኹን፣ ናይ ወጻኢ ኣታውን ንግዲ ብዝምልከት- ብመስርሕ ንዓባይትን ማእከሎትን ነጋዶ ሃገርና፣ እናዳቕቕ ዝኸደን፣ ጠፊሾም ካብ ዕዳጋ ወጻኢ ኮይኖም ዝተኸርመዩን፣ ገሊኦም ድማ ካብ ዓደም ነፊጸም ኣብ ጎረባብቲ ሃገራት ንግዳዊ ንጥፊታቶም ከካይዱ ዘገደደ እዩ። ዓውዲ ቁጠባን ንግዳዊ ንጥፊታትን ሃገር፣ ኣብ ምሕረት ካምፓኒታት ህግደፍ ወዲቐም፣ ህዝብታትና ኣድለይቲ ቀረባት፣ ካብ ሹቕ ሕድሪ ህግደፍ ብኩቦን እናተተኸበሎም ከርፋሕ ሂወት ከሕልፉ ዝገበረ እዩ። መንግስቲ ህግደፍ ኩሉ ዓይነት ቁጠባ ብካምፓኒታቱን ኣብ ዓውዲ ስለላ ዝተሞፈሩ ልኡኻቱን ጥራሕ ክሕጸር ብምግባር፣ ንነጻ ዕዳጋ ምኽላፍ፣ ሃገርና ብብእዮኑ ናብዚ ወዲቐቶ ዘላ ከበድ ቁጠባዊ ምንቁልቁል ክትሸመም ዝገበራ ምኻኑ፣ ካብ ማንም ዝተኸወለ ኣይኮነን።

7. ወፍሪ ምዕናው ኣባይቲ- ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ፣ ብጣዕሚ ሓሳድ፣ ራህዋን ብልጽግናን ዜጋታት ክርኢ ዘይደሊ ስርዓት እዩ። ኣብ ወጻኢን ኣብ ውሽጥን ዝነብሩ ወገናት፣ ጨቆቕ ኢሎም ኣዋህሊሎም ዝሃንጹውን መጽለሊ ዝኾኖም ኣባይቲ።

ሕጋዊ አይኮኑን ብዝብል ምስምስ፡ ቡልደዞራት አዋፊሩ ብጭካኔ አዕንዩ። ብአሽሓት ዝኾኑ መንበሪ አባይቲ ናብ ሑጻ ስለዝተቐየሩ፡ ብርክት ዝበሉ ወገናት፡ ኣብ ጥራሕ ጎልጎል ክድርበዩ ገይሩ ኣሎ። ይቕራታ ዘይገብር፡ ንሕሰያ ዘይፈልጥ ስርዓት፡ ኣብ ምዕባለ ሃገርን ህዝብን ኣወንታዊ ተራ ክጸወት ይኹን ድኽነት ንምውጋድ ክቃለሱ፡ ባህርያቱ ከምዘይፈቕደሉ ብተግባር ዘረጋግጽ እዩ።

ህዝብታት ኤርትራ ኣብ ዘበነ ኣገዛዝኣ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ህግደፍ ዝተጸበዩዎ ኣይሰመረሎምን ጥራሕ ዘይኮነስ፡ ማሕበረ ቁጠባዊ ሂወቶም ቡብእዋኑ እናተረመሱ፡ ድኽነትን ጥምየትን መግለጺኦም እናኾነ ካብ ዝመጽእ ዓመታት ሓሊፉ። ቁጠባዊ ዕብዩት ይኹን መጻኢ ብሩህ ተስፋ ዝበሃል ካብ ዝርሕቆም ነዊሕ ኮይኑ።

ፋሽስታዊ መንግስቲ ህግደፍ፡ ኣብዞም ዝሓለፉ ናይ ስልጣን ዓመታት፡ ኣብ ማሕበረ ቁጠባዊ ሂወት ህዝብታትና፡ እዚኣ ትበሃል ዝተጨበጠት ለውጢ ኣመዝገብና ኢሉ፡ ብድፍረት ዝገልጸ ዩብሉን። ቡብእዋኑ ዘቃልሖምን ኣተኣታቲናዮምን እናበለ ዝንየተሎም ዘበናዊ ናይ ሕርሻ መሳርሒታት፣ ኣስፋሕፊሕናዮም ዝብሎም ዘበናዊ ሕርሻታት፣ ካብ ቢሻ ዝርከብ ወርቂ...ወዘተ ብድምር፡ ካዝና ህግደፍ ካብ ምምላእን፡ ኣብ ሓለዋ ፖሎቲካዊ ስልጣን ካብ ምውጻል ሓሊፉ፡ ኣይኮነንዶ ነቲ ኣብ ገንዘብ ተኸርምዩ ዘሎ ውጽዕ ህዝቢ ከግባርሎ፡ ነቲ ዋርድያ ስርዓቱ ኪኸውን ጀሆ ዝሓዞ ሰራዊት፡ ተመጣጣኒ ደመወዝ ይኹን ንኸብዱ ዝኸውን እኹል ስንቂ ከቕርቡ ኣይበቐዩን።

እቲ ኣዝዩ ዝኸፍኣን ዘደንጹን ድማ፡ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ድሕሪ ናይ ልዕሊ 20 ዓመታት ዘበነ ስልጣን፡ ምስ ናይ ማይ ኣገልግሎት ብዝተታሓሓዘ ዝተቐልሐ ናይ ህዝቢ መረረ ብብደዐ ክምልስ እንከሎ "ማይ ኣይኮነን ናብ ሰብ ዘለዎ ዝመጽእ ሰብ እዩ ናብ ማይ ዘለዎ ዝኸይድ" ኢሉ ምምዳሩ እዩ። ሃገርን ህዝብን ይመርሕ ኣሎኹ ዝብል መንግስቲ፡ ናብ ህዝቢ ዝርከበ ቦታ፡ ኣገልግሎት ማይ ዘይቀረበ ደኣ እንታይ ክባቕጥ እዩ ኣብ ስልጣን ዝተኾደጩ ዝብል ሕቶ የልዕል። እንተኾነ ግን፡ ብዝሓለዎ ዝሆኑ ምዕባለ ከም ኣምላኽ ክኸበር ዝተጸበዩ መራሕ፡ ኩሉ ነገር ካብ ኢዱ ሃዲሙ ጥራሕ ኢዱ ምስ ተረፈ፡ ብጽላለ ዓወንወን ክብልን፡ ንዝሓዞ ቦታ ዘይምጥን ርካሽ መደረ ከስምዕ፡ ዘገርም ኣይኮነን። ጨካኛት መንግስታት፡ ተስፋ ኣብ ዝቕረጹሉ እዮን፡ ህዝቢ ክሳብ ተንጹፎም ክጠፍሑ ከምዝሓሰቡ ዘይንስሕቶ ሓቂ እዩ።

ምስ ሞትካ ጥዕና ተጸበ ከም ዝበሃል፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍን መሓውሩቱን፡ ኣብ ህዝብታትና ኣውራጃዎ ዘለዉ ሕሰም ምፍጥስ ምስ ተሳኢኖም፡ ብመንፈስ ተስፋ ምቕራጽ፡ "ሰራሕ ሎሚ ራህዋ መጻኢ" "ሎሚ ንጸመም ጽባሕ ክርህወና እዩ" ብዝብሉ መሰልቸውቲ መጠበሪታት፡ ህዝቢ ከብዱ ብጥምዳ፡ ዝሃቡዎ ዕዮ ሰልክም እናበለ ክግየሎም ይልህልሁ ኣሎዉ። ካልእ ናይ ህግደፍውያን ንፍሽለቶም መኸወሊ ዝጥቀሙሉ መመኸነይታ፡ "ገና ኣብ ናይ ኩናት ሃዋው ኢና ዘሎና ልኣላውነትና ተጋሂሱ፡ መሬትና ተወሪሩ እዩ ዘሎ" ዝብል እዩ።

ብርግጽ ምስ ጉዳይ ዶብ ብዝተታሓዘ 'ኣይ-ሰላም ኣይ-ኩናት' ኩነታት ከምዘሎ ዓለም ብዓለሙ ዝፈልጦ እዩ። እዚ ኩነታት'ዚ ግን፡ ንክልቲኦም ሃገራትን መንግስታትን ዝጸሎምበር፡ ንኤርትራ ንበይና ጥራሕ ብኣሉታ ዝጸልዋ ኣይኮነን። ውሳኔ ኮምሽን ዶብ፡ ክልቲኦም መንግስታት ተላዚዖም ኣብ ባይታ ዝተግበረሉ ኩነታት ኣይተፈጠረን ዘሎ። ይኹንምበር፡ ኣብ ክሊዚ ኮይንካ፡ ብሃገር ደረጃ ክዕመሙ ዝግበኦም፡ ናይ ሰላም፣ ዲሞክራሲ፣ ፍትሒ፣ ጥዕይ ምሕደራን ልምዓትን መደባት የለዉን ማለት ኣይኮነን። መንግስቲ ኢትዮጵያ ኣብ ክሊዚ እንፈልጦ ኩነታት ኮይኑ፡ ብሃገር ደረጃ ክግምገም ዝመደበም፡ ተደጋጋሚ ሃገራውን ክልላውን ምርጫታት ከካይድ፡ ናይ ሰላም ዲሞክራሲን ልምዓትን መደባት ከሰላሰል ጸኒሑ ጥራሕ ዘይኮነስ፡ ዓለም ዝመስከረሉ፡ ንግና ንኣፍሪቃውያን ዘሓብንን ሰውራዊ ቅንኢ ዘሕድርን ምዕባለ ከመዝገቡ ንዕዘበም ኣሎና። ብኣንጻሩ ፋሽስታዊ መንግስቲ ህግደፍ ግን፡ ዝበሃላ ጭራም ምዕባለ ከመዝገብ ኣይከኣለን ጥራሕ ዘይኮነስ፡ ብሰንኪ፡ ጸረ ህዝቢ፣ ጸረ ዲሞክራሲን ጸረ ሰላምን ባህሪ፡ ኣብ ሃገርና ዝረኣ ዘሎ ዓሚቕ ማሕበረ ቁጠባዊ ድኽነት፣ ገደብ ኣልዎ ግህሰት ሰብኣዊ መሰላትን ሰፊሕ ዋሕዚ ስደት ዜጋታትን፡ ንመንግስቲ ኣሚሪካ ተሓታቲ ክገብር ብኸንቱ ክህውትት ንዕዘበ ኣሎና።

ስርዓተ ምሕደራ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስን ህግደፍን ኣብ ልዕሊ ህዝብታትና ኣውራጃዎ ዘሎ መዝገብ፡ ኣብዛ ኣርእስቲ'ዚኣ ዘርዘርካ ዝውዳእ ኣይኮነን። ኣብዚ ነጥቢ'ዚ ብንጹር ክኸረጋግጽ እንደሉ፡ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ ከም መራሕ ሃገር፡ ፖሎቲካዊ ስልጣን ካብ ዝሕዝ ጀሚሩ ንኤርትራን ህዝብን ዝተመነሎም ጽቡቕ ተስፋታት፡ ዝኣተወሎም መብጸዓታት ብዘየገድሱ፡ እቲ ኣብ ባይታ እናተግበረ ዝመጸ እንታይ እዩ? ኣብ ትሕቲ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስን ህግደፍን፡ መጻኢ ዕድል ሃገርናን ህዝብታትናን እንታይ ኪኸውን እዩ ዝብሉ ሕቶታት ኣልዒልና፡ ጭቡጣት መርተዖታት ኣቕሚጥና ክገብርህ ፈቲና ኣሎና። ብርግጽ ካልኣት ተወሰኹቲ ረዘንቲ ዝኾኑ መርተዖታት ምህላዎም ግን ኣይዘንጋዕናን።

ከም መጠቓለሊ፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ብሰንኪ ፍጹም ጸረ ሰላም፣ ጸረ ህዝብን ጸረ ዲሞክራሲን ባህርያቱን ጭብጣት ተግባራቱን፡ ንኤርትራ ዝተመነላ ጽቡቕ ብዘየገድሱ፡ ድኽነትን ሕሰምን ህዝብታትና እናነዘዩ ዘይኮነስ፡ ዓጸቦን ጥምየትን እናሳዕረረ፡ ድኽነት ሱር እናሰደደ፡ ዋሕዚ ስደትና ኣዝዩ ኣሰካፊ ብዝኾነ መንገዲ እናቐጸለ ይኸይድ ኣሎ። ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ/ህግደፍ፡ ዳግም ነብሱ ፈቲኹ፡ ድኽነት ህዝብታትና ነክዩ፡ መስርሕ ልምዓት ሃገር ብመንገዲ ሕውየት ከቕጽል፡ ባህርያቱ ፈጸሙ ኣይፈቕደሉን። ንነብሱ ዕድል ሂቡ መንገዲ ሕውየት ክመርጽ ዝበሩዎ ተኸእሎታት ተጸንቂቆም፡ ዕብዳንን ጽላለን ተዓዛዚሩዎ ንጥፍኣት ህዝብታትና ተዓጢቑ ዝሰርሕ ዘሎ ሰራም ስርዓት እዩ። ዕድመ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስን

ህግደፍን እናተናውሐ እንተኾይዱ፡ ሓደጋ ብርሰትን ምብትታን ኤርትራውያን ናብ ኣዝዩ ዝኸፍኦ ጥርዚ ክሰጋገር ምዃኑ ዘይሰሓት እዩ። ብገዚፍ መስዋእቲ ብሉጻት ደቃ፡ ህላውነታ ዘረጋገጸት ሃገር ነበረት ናይ ምዃን ሓደጋ ኣብ ዝሰጠ ኣንጻላልዩ ምህላወ ንርእዮ ኣሎና። ስለዚ፡ ህዝብታት ኤርትራ ካብ መስርሕ ድኽነትን ሰፊሕ ዋሕዚ ስደትን ብህጹጽ ዝገላገሉሉ ብሕታዊ መዋጽኦ፡ ንፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ፡ ንኣንጻብን ንሓዋሩን ካብ ምድራ-ገጽ ኤርትራ ብምውጋድ፡ ህዝብታት ሓቀኛ ናይ ፖሎቲካዊ ስልጣን በዓል ቤት ዝኾኑሉ ሰላማውን ዲሞክራሲያውን መስርሕ ክትካእ ይህልዎ። ምእንቲዚ ደማ ኩሉ ዓቕምታትና ብቐዳምነት፡ ኣብ ልዕሊ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ ብምቕናዕ፡ ክንቃለስ ይግባእ። ውድብና ሰደግኤ ከም ወትሩ ብቕኑዓት መትከላዊ መርሆታት ተመራሖን ተገሪሖን፡ ንፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ ካብ ሱሩ ምሓኻ ንምድርባይ ኣብ ዝካየድ ዲሞክራሲያዊ ቃልሲ፡ እጃሙ ከበርክት ድለው እዩ።

ዓምዲ ደብዳቤታት፦

ብሩህ ተስፋ ተራሽዩኒ፡

ዝሓለፍናዮም ዓመታት ክገክር እንከሎኹ ውሽጠይ ይርበሽ። ከምዘይሕለፍ የለን ተሓሊፉ። ሸለብ ገለብ እናበልካ፡ ወለድኻ፣ ሓውካን ሓፍትኻን ዘይትኣምነሉ። ንሶምውን ዘይኣምኑኻ ሕማቕ ጊዜ። ዘበን ኣካሒዳ ይብሉ ወለድና። እትረገጸ ምድሪ ከይትሕበወልካ ግልጽ-ምልጽ እናበልካ፡ እንታይ ሓላ ክበሃል። መንግስቲ ህግደፍ ምሕረት ዘይፈልጥ ኣረሚን እዩ። ምስ መን ከምዘወዳድሮ ከማን ኣይፈልጥን። ዋእ! ኣብ ዕድመ ንእስነት ስለዘሎኹ፡ ምስ መንግስቲ ደርጊ ከዩወዳድሮ፡ ብዛዕብኡ ዝገክር የብለይን። ገና ኣብ ጊዜ ቁልዕነቲ እናሃለኹ እዩ ተቐቢጹ። ኣብዛ እንፈትዎ ሃገርና ደማ፡ ብዘይ መንግስቲ ህግደፍ፡ ካልእ ንፈልጦ የብልናን። ብምዃኑውን፡ ዋላ ኣይንጋገ ብላዕለዎት ሓለፍትና ክንድሰቕ ክንእርር እንከሎና፡ ንምንታይ ኢልና ክንሓትት ከም ነውሪዩ ዝመስለና ዝነበረ። ሓደ ኣባል ሃገራዊ ድሕነት፡ "ንፃ ሕለፍ" ኢሉ ብዘይ ሕቶን ርእይቶን ኣብ ሓደ ሸላ ክዳገኑና እንከሎ፡ ከም ንቡር ናይ ሰቡ-ስልጣናት ሓላፍነት ይመስለና ነበረ። ኣብ፡ ኣም ኣንጠልጠሎም ንጸሓይን ሃመማን ክህቡኻ እንከሎ፡ ሸዑ ዝሰመዓካ ምረት ገዲፍካ፡ ግህሰት መሰል እዩ ተፈጸሙኒ ኢልካ ምሕሳብ በዩናይ ፍልጠት። ዜጋታት ካብ ሞንጎና ተጎትቶም ደሃዮም ክጠፍእ እንከሎ፡ ኣባይ ኣተዉ ኢልካ ምሕታትስ ይትረፍ። ኣብ ሕድሕድካ ምውጋዕውን ከም ነውሪ ኢና ንቐጽሮ። ወዲ ሰብ ብዘይ ሕጊ፡ ብዘይ ፍትሒ ኣብ ጎዳጉዲ ክበሊ እንከሎ፡ መንግስቲ ሓላፍነቱ ኮይኑ ዝፍጽሞ እምበር፡ ነውሪ ዝኾነ ነገር ይፍጽም ኣሎ፤ ሰብኣዊ መሰል ደቂ ሰባት ይግህስ ኣሎ ኢልካ መን ክሓሰቦ። ነገር ንእስነት፡ ካብ ሃገሪይ ውጽእ ኢሊ ከመዛዝን ዕድል ስለዘይነበረኒ፡ ከምዚ ኣድጊ ዋናኣ ዝጸዓና እንተጸዓና ካብ "ኢሕአ" ካልእ ትብሎ ዘይብላ፡ ንሕናውን ከምኡ፡ ከም ንቡር ወሲድናዮ ኢና ጸኒሕና።

እቲ ኹሉ ናይ መንግስቲ ህግደፍ በደል ኮለል ኢሉ ክረኣየኒ ዝጀመረ፡ ኣብ ሃገሪይ ምንባር ምስ ሰኣንኩ፡ ዓቕለይ ምስ ጸበቢ፡ ንስድራይ ተፋንዩ ደብ ተሳጊረ ዓዲ ስደት ምስ ረገጸኹ እዩ። ንፈለግ እዋን ካብ ዓዲ ወጺኦ ዝረገጸኹዎ ሃገር ኢትዮጵያ እያ። ናብ ኢትዮጵያ ክሰግር እንከሎኹ፡ ሳላ ኢ-መይል፡ ቀዲሞምኒ ዝሰገሩ የዕሩኸተይ፡ ኢትዮጵያ ከምቲ ህግደፍ ለይትን ቀትርን ዝሰብኸና ዘይኮነትሱ፡ ናይ ሂወት ውሕስነት ከምትህበና ኣረጋገጸምለይ እዮም። ናብ ሳልሳይ ሃገር ናይ ምኻድ ዕድል ከምዘሎውን ሰሚዑ እዩ ሰጊረ። ዋላኳ ኩሉቲ ህግደፍ ዝመሃረና መሊኡ እንተዘይተሓከለይ፡ ካብ ሃገርና ከምዘይትኸፍእ ግን ኣረጋገጸ እዩ ተበጊሰ። እግሪይ ናብ መሬት ትግራይ ምስ ረገጸኹ ዝረኸቡኒ ኣባላት ምልሻ ይኹን ወታሃደራት ኢትዮጵያ፡ ዘርኣዩኒ ሓልዮትን ክንክንን ፈጸመ ዝተጸበኹም ኣይነበረን። ኩነታት ኣመጺጽኣይ፤ ሰርሐይ፤ ዝመጸኹሉ ዓዲ ካብ ምሕታት ሓሊፎም፡ ከምቶም ናትና ጸጥታን ፖሊስን ዝደለዩዎ ክረኸቡ ልብኻ ብሕቶ ዘጥፍኡልካ ወይ ዘፋጥጡልካ ኣይኮነን። ሸዑ ንሸዑ እዩ ካብ ገሃነብ እሳት ወጺኦ ንፋስ ኣዱንዩ ክረክብ ዝተሰመዓኒ። ለካ! ሰብውን ክንዲ ዝኣክል ክበረት ኣሎዎ በልኩ ብውሽጠይ። ካብኡ ብመኪና ተጸዒና፡ ናብ ጊዘያዊ መዕቆቢ እንዳባገና ኣተና። ኩነታትና ተሓትትና ጉዕዮና ናብ ሽመልባ ኮነ።

ኩሉኹም ኣሕዋተይን ኣሓተይን ከምዘይትስሕቱዎ፡ መንግስቲ ህግደፍ፡ ኣተዓባብያና ጸይቕልና እዩ። ኣብ ጥራሕ መዓከርና፡ ንካልኣት ክንዕቕ እዩ ኮስኩሱ ኣዕብዩና። ምስ ዘማዕበልናዮ ሕማቕ ስነ-ምግባር፡ ኣብ መደበር ስደተኛታት ሽመልባ ነርእዮ ዝነበርና መባያት፡ ሎሚ ኮይነ ክገክር እንከሎኹ ተመሊሱ እዩ ዘሕንኸኒ። እንታይ ዘይተዛረብናዮ ጽዮና ዘረባ ተሪፋና። ግን ደማ፡ እቲ ህዝቢ ይኹን ኣባላት ጸጥታ፡ ትሑት ደረጃ ንቕሓትና ተገንዚቦም ግዲ፡ ከመይ ከምዘኣልዩና ተዳልዮምዮም ጸኒሖም። ኣብ ሽመልባ ኣብ ዝነበርኩሉ እዋን፡ ጭቡጥ ገበን እንተዘይፈጸምካ፡ ሕማቕ ገጽ ኣርኢኻኒ፡ ውጅህኻ ባህ ኣይበለንን ኢሉ። ኣብ እንዳ ዱንና ደርብዩኻ ዝኸይድ ኣባል ጸጥታ የልቦን። ንመሰልካ ደው ኢልካ ክትሓትት፡ ክትጣበቕ ነውሪ ኣይኮነን። ናይ ብሓቂ ኣባላት ጸጥታን ፖሊስን፡ ዋርድያ ህዝቢ ኮይኖም ክገልግሉምበር፡ ከምቶም ናትና፡ ልዕሊ ሰብ ኮይኖም ክፋጥጡ ዝተመደቡ ኣይኮነን። ናይ ብሓቂ፡ ብሕግን ስርዓትን ዝዳኒ መንግስቲ ከምዘተኸሉ ተዓዚብኒ ብልበይ ቀንኣ። ነቲ ኣብ ሃገርና ዘሎ ሂወት እናዘከርኩ፡ እንታይ መርገም ኮን ነይሩና ይኸውን ኢሊ ምሒር ኣስተማሰል። ዘረባይ ከሕጽረልኩም። እንታይነት ሰብኣዊ መሰል ከስተማቕር ዝጀመርኩ፡ እግሪይ ናብ ትግራይ ካብ ትረገጽ መዓልቲ እዩ እንተበልኩ ኣዮጋንኹን።

ለካ ጽቡቕ ነገር ከምዘሎ ምስ ፈለጥካ፡ ምልስ ኢልካ ዝሓለፍካዮ ሂወት ምስትንታን ዘይተርፍ እዩ። ህዝቢ ኤርትራ ብሓፈሻ፡ መንእሰያት ደማ ብፍላይ፡ ኣብ ትሕቲ መንግስቲ ህግደፍ ዘሕለፍናዮ ሂወት ምስ ምንታይ ይቐጸር? እንታይ ስለዝበደልና ኢና እዚ ኹሉ ኣደራዕ ክንቅበል ዝተፈረድና? ሰብ ዶ ከም እንሰሳ ናብ ዝኾብኩብኩኻ ጥራሕ ትኸይድ፤ ዝበልኩኻ ትፍጽም

እናተባህላ ከም ኣድጊ ይደኸር እዩ? ሰብኣዊ ፍጡር ኮይኑ ኣእምሮ ዘሎም፡ ተበዳላ ፍትሒ ይወሃበኒ ስለዝበለ፡ ይቕጥቀጥን ይእሰርን? ሕሉፍ ሓሊፉ ሰብ ብዘይ ፍትሕን ርትዕን ኣብ ጉድጓድ ይበሊ? ደሃይ ይጠፍኡ? ኤርትራውያን ብመንግስቲ ህግደፍ ዝወርደና ዘሎ ግፍዒ፡ ኣብ ዓዲ ሕጊ ኮንካ ክትዝክሮን ክተወዳደሮን እንክሎኻ፡ ዕውልውል ይብለካ። ተዘርዘሩ ኣይውዳእን።

እዚ ኹሉ ኣብ ትሕቲ መንግስቲ ህግደፍ ዝወርደና ዘሎ በደል፡ ካልእ ዓለም ዘይፈልጦ፡ ኣብ ውሽጢ ዓዲ ተሓቢኡ ዝነበረ እዩ። ህዝብና ኣእውዩ ሰማዒ ኣይነበሮን ጥራሕ ዘይኮነ፡ ኣፉ ከፊቱ ከእዊ ዝፈቐደሉ ኣይነበረን። ገለ ወጻእተኛታት በጻሕቲ(ቱሪስት) ናብ ሃገርና ክመጹ እንክሎ፡ ብዘይካ ኣባላት ጸጥታን ላዕሊምት ሓለፍትን ካልእ ቀሪቡ ከውግዖም ዝፍቀደሉ የሎን። ምስኡ ዝሃረብ ሰብ፡ እተን ተቐጻጺረን ዝተሞሃበኦ፡ ከም ፓፓጋሎ ክደግመን ዝኸኸል ጥራሕ እዩ። ካብኡ ወጻኢ ገበን እዩ። ከብድኻ ብጥመዮ ከም ጽጉብ፡ ውሽጥኻ ብሕሩሩ ከም ሕጉስ ኮይንካ ክትረከ ግድን እዩ። ካብኡ ወጻኢ ክልኩል እዩ።

ካብ ሃገሪይ ርሒቐ ናብራ ስደት ካብ ዝፈለምኩሉ እዋን ጀሚረ፡ ብውሽጢይ ዝምነያ፡ ወትሩ ጸሎት ዝገብረላ ዝነበርኩ፡ ኣብ ልዕሊ ህዝብና ዝወርድ ዘሎ ግህሰት፡ ዓው ኢልና ጥርግና ነስምዓላ ዕለት እያ። ህዝቢ ዓለምን ሓያላት መንግስታትን ወጽዓና ጽን ኢሎም ዘገምጹሉ እዋን ክርኢ እምነ ነይረ። ትምኒተይ፡ ካብቲ ዝተጸበኹዎ ንላዕሊ ሰሚሩ ምርኣይይ፡ ናይ ብሓቂ ዕድለኛ እዩ ክብል እደፍር። ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣይሓመቑን፤ ሕሰምና ክርኢ መርማሪት ኮምሽን ኣቑሙ ኣዋፊሩልና። ዋላኳ እከይ መንግስቲ ህግደፍ ናብ ውሽጢ ሃገር ኣትዩ ከጽንዕ እንተዘይፈቐደ፡ ኣብ ከባቢ ሃገርናን ዓለምን ዝተሰደዱ መዓት ግዳያት ኤርትራውያን ስለዘለው፡ ንዕኡም ረኺቡ እታ ተሓቢኦ ዝጸንሐት ሓቂ ክረኽብ ከምዝኸኸል ርግጸኛ ነይረ። መርማሪ ኮምሽን ድማ ኣይሰነፈን። ንኹለን ጎርጎሩ፡ ሓጥያት መንግስቲ ህግደፍ ኣውጺኡውን። ማሕበረ ሰብ ዓለም ክፈልጠን ድማ ገይሩ። ኣብ ሙሉእ ዓለም ዝርከቡ ኤርትራውያን ብብኻባቢኦም ጥራሕ ዘይኮነስ፡ ክሳብ ናብ ከተማ ጀነቫ ተጓዒዞም መርማሪት ኮምሽን ዘካየዱቶ መጽናዕቲ ብምድጋፍ ድሙቕ ሰላማዊ ሰልፍታት ኣካይዶም። ኣነ ድማ ናይ ዕድል ኮይኑ፡ ኣብቲ ብ26 ሰኔ 2015 ኣብ ኣዲስ ኣበባ ዝተኻየደ ድሙቕ ሰላማዊ ሰልፍ ናይ ምስታፍ ዕድል ረኺብ። ምስ ኩሎም መንእሰያት ኣሕዋተይን ኣሓተይን ከምኡውን ኣቦታተይን ኣደታተይን ተሰለፈ፡ ሰብኣዊ መሰላትና ይከበር!! ኣፍሪቃ ሕብረት ኣብ ጎረ ህዝቢ ኤርትራ ይሰለፍ!! ኣፍሪቃ ሕብረት መዓንደሪ ተረሪስት ክኸውን የብሉን! ኢሲያስ ንህዝቢ ኤርትራ ኣይውክልን! ብእንግሊዝኛውን ዝገደፍናሉ የብልናን፡ Down Down Isayas!! Respect Human rights! EU stop supporting the Eritrean government! ኢልና ጨሪሕና፤ ዝተረፈና የልቦን፤ ዓው ኢልና ቃንዛ ህዝብና ንኣፍሪቃ ሕብረት ኣቃሊሕና። ብኮሚቴ ዝተዳለወ መልእኽቲ ብወክልትና ናብ ኣፍሪቃ ሕብረት ቀሪብ፤ ወኪል ዋና ጸሓፊት ከምዝተቐበለቶ ኣረጋገጸምልና። ምስጋናና ገሊጽና። ቀጻልና፡ በተን ዝተዳለዋልና ኣውቶቡሳት፡ ናብ ቤት-ጽሕፈት ኣውሮጳ ሕብረት ተጓዓዝና። ከምቲ ኣብ ቅድሚታ ቤት-ጽሕፈት ኣፍሪቃ ሕብረት ዘቃላሕናዮ፡ ኣብ ኣፍደገ ቤት-ጽሕፈት ኣውሮጳ ሕብረትውን ድምጽና ዓው ኣቢልና ኣስሚዕና። ቃንዛ ህዝብና ኣመሓላለፍና፤ ኣውሮጳ ሕብረት ንመንግስቲ ህግደፍ ሓገዝ ከይህብ ብዓውታ ተማሕጺና። ጽርግያ ብኣና ተዓጽዩ። መካይን ኣዲስ ኣበባ ብካልእ መንገዲ ክመርጸ ግድን ኮነ፤ ዝተረፈ የልቦን፤ ውድቀት ንኢሳይያስ ኢልና ብሓደ ቃል ጨሪሕና። ናብ ሰላማዊ ሰልፍ ዝወጸ ኤርትራዊ፡ ብሰናይ ድልዩቱ ስለዝነበረ፡ ሽፍንፍን ዝበሃል ነገር ኣይነበረን። ኣብ ተሰላፊ ሓያል ዝኾነ ናይ ሕራህ መንፈስ ነይሩ። መልእኽትና ንወኪል ኣውሮጳ ሕብረት ተሞሂቡ። ኣብ ደገ ወጺኦ፡ መልእኽትና ተቐበለት። ሓጺር ናይ ሰናይ ምንዮት መደረ ኣስመዐት። ምስጋናና ንወኪል ኣውሮጳ ሕብረት ብድሙቕ ጣቕዒት ገሊጽና ሰላማዊ ሰልፍና ብዓውት ህዚምና ብሕጉስ መንፈስ ተፈላለና።

ድሒረ ከምዝሰማዕኩም፡ ኣብ መደበር ስደተኛታት ኤርትራውያን ክልል ትግራይን ዓፋርንውን ድሙቕ ሰላማዊ ሰልፍ ተኻይዱ እዩ። ውጽዕ ኤርትራዊ ደላዩ ለውጢ ኣብ ሓንቲ ህምት፡ ኣብ ዝተፈላለዩ ሃገራትን ከተማታትን፡ ብሓደ ቃል፡ ኣብ ልዕሊ ህዝቡ ዝወርድ ዘሎ ግህሰት ሰብኣዊ መሰል ብምቕዋም፡ ንመጽናዕቲ መርማሪት ኮምሽን ብምድጋፍ፡ ድምጹ ብዓውታ ከስምዕ ምብቕዑ ሓጎሰይ ወሰን ኣይነበሮን። ናይ ብሓቂ መጻኢ ብሩህ ተስፋና ተራእዩኒ። ጸልማት ዘበን ብብርሃን ተተካኢ እዩ በልኩ ብልበይ። ክቡራት ደቂ ሃገሪይ፡ ኣብ ጉዳይ ህዝብናን ሃገርናን፡ ብስሙር ድምጺ ክነቃልሕ እንተበቐዕና፡ ምስጢር ዓውትና ረኺብናያ ኣሎና ማለት እዩ።

ወዲ ቀሺ ሽመልባ።

ካብ ኣዲስ ኣበባ።

የገንዘብ መዘመን ልዩነት ልዩነት የገንዘብ መዘመን ልዩነት ልዩነት